

Minder mobiliteit betekent meer kansen voor mensen met een beperking

Sinds een jaar komt Rick Brink als minister van Gehandicaptenzaken op voor de belangen van mensen met een beperking. Hij wil de beeldvorming veranderen. "Mensen met een beperking zijn geen financieel risico, maar een bron van talent. Dat moeten we veel meer laten zien."

Voor en tijdens corona, zo deelt Rick Brink zijn 'ambtstermijn' in. Vóór corona was de minister voor Gehandicaptenzaken bezig met zaken als studeren met een handicap en de ontwikkeling van inclusieve speeltuinen, waar kinderen met en zonder beperking samen kunnen spelen. Een schommel waar je met een rolstoel op kunt, naast de bekende wipkip en glijbaan. Er zijn er nu vier geopend, helaas nogal sobertjes, vanwege corona.

Want door corona is alles anders, zeker ook voor gehandicapten. Toch is Brink positief over de kansen die het virus mensen met een beperking kan bieden. "Thuiswerken en -studeren is door corona heel normaal geworden. Alle werkgevers zien dat het goed werkt. En dat blijft zo. Dat biedt meer kansen aan mensen met een beperking, die minder mobiel zijn. Je zou kunnen zeggen dat de voorsprong van gezonde werknemers kleiner is geworden."

Brink, die leidt aan osteogenesis imperfecta, een erfelijke aandoening die zeer broze botten veroorzaakt, won vorig jaar in een tv-verkiezing georganiseerd door de KRO-NCRV de titel 'Minister van Gehandicaptenzaken'. Hij is in dienst van de omroep, die zijn ambtstermijn inmiddels heeft verlengd tot de Tweede Kamerverkiezingen in maart. Een veel logischer eindpunt, vindt hij zelf. "Je bent de eerste maanden bezig om een netwerk op te bouwen. Zonde om dat na een jaar allemaal weg te gooien."

Dat netwerk opbouwen is het voormalige CDA-raadslid uit Hardenberg aardig gelukt. Hij ging met minister Hugo de Jonge mee naar de ministerraad en zorgde er mede voor dat de coronapersconferenties van premier Rutte live werden vertaald door een doventolk, die op haar beurt een hype werd.

Je had het in dagblad de Stentor over 'ongekende kansen' die corona gehandicapten zou bieden. Is dat niet wat al te positief?

"Nee. Ik denk echt dat nu het moment is aangebroken om door te pakken met nieuw beleid dat gunstig is voor mensen met een handicap, zoals meer thuiswerken. Maar ik zie natuurlijk ook dat corona ons hard raakt. Bij veel coronamaatregelen wordt helemaal niet nagedacht over mensen met een beperking. Een verplicht winkelkarretje in de supermarkt, groene stickers op zitplaatsen in de trein waar je mocht zitten. Wat moet je daarmee als je in een rolstoel zit of slecht ziet?"

Is het virus een grotere bedreiging als je een beperking hebt?

"Dat hangt van de beperking af. Sommigen zijn extra kwetsbaar en krijgen door corona ook nog eens minder zorg. Als je dat bijvoorbeeld zelf hebt geregeld via een persoonsgebonden budget, kun je minder mensen inschakelen omdat de lijfelijke contacten beperkt moeten blijven. Dat is een probleem. Huizen voor mensen met een verstandelijke beperking of meervoudig gehandicapten kenden een beperking van het bezoek. Ouders konden hun kinderen niet zien. ➔

RICK BRINK: "SOMMIGE MENSEN KRIJGEN DOOR CORONA OOK NOG EENS MINDER ZORG."

Rick Brink (34) is sinds juni vorig jaar minister van Gehandicaptenzaken, een functie gecreëerd door KRO-NCRV. Daarvoor werkte hij lange tijd bij een salarisadministratiekantoor. Brink studeerde bedrijfskunde aan de Hogeschool Windesheim en was van 2014 tot 2018 raadslid voor het CDA in de gemeente Hardenberg.

Sommige coronateststraten zijn niet toegankelijk voor rolstoelen en de anderhalvemetersamenleving zal voor veel mensen met een beperking niet eenvoudig zijn."

"En ja, als straks de economische crisis toeslaat, zullen mensen met een handicap niet vooraan staan als het om banen gaat. Allemaal negatieve zaken. Maar ik zie toch vooral de mogelijkheden die deze crisis biedt. Dat we beter uit dit bizarre avontuur komen."

Toegankelijkheid en mobiliteit zijn belangrijke onderwerpen voor mensen met een beperking, omdat ze bepalen of ze gewoon kunnen meedoen in de maatschappij. Ben je niet bang dat de aandacht daarvoor versloft nu we een kolossale crisis hebben te bestrijden?

"Dat is een risico, maar dan gaan we lawaai maken. Ik doe dit natuurlijk niet alleen. Bij de KRO-NCRV zijn hier zes mensen mee bezig; en dan zijn er nog talrijke belangenorganisaties. Dus nee, ik ben niet bang dat dat onderwerp ondersneeuwt."

HET ZOU FIJN ZIJN ALS JE MET JE EIGEN ROLSTOEL TOT AAN HET VLEIETUIG KUNT KOMEN

Dan trekt de minister van Gehandicaptenzaken aan de bel. Denken organisaties inmiddels niet 'daar heb je hem weer'?

"Dat is niet mijn ervaring. Als je met inhoudelijke argumenten komt, is iedereen bereid te luisteren, en kun je veel impact hebben. Maar je moet het wel organiseren. Veel gemeenten hebben een klankbordgroep van mensen met een beperking. Die zou je overal moeten hebben, en dan breder samengesteld dan nu. De problemen voor iemand in een rolstoel zijn tenslotte heel anders dan voor iemand die autistisch is of doof. Betrek ze allemaal bij je beleid."

De mobiliteit van gehandicapten lijkt in Nederland redelijk goed geregeld. Wat valt er nog te verbeteren?

"De toegankelijkheid van treinen is vrij goed, zeker met de nieuwe treinen die er aankomen. Maar op stations kan het een stuk beter. Ongelijke perrons, moeilijke trajecten voor visueel gehandicapten. Laat ik het voorzichtig uitdrukken: mooie architectuur en toegankelijkheid gaan niet altijd goed samen. Vliegen is ook een ding. Veel gedoe. Er zijn genoeg mensen die je willen helpen, maar het zou fijn zijn als je met je eigen rolstoel tot aan het vliegtuig kunt komen. Dat is nu niet overal mogelijk."

Aanpassingen van gebouwen en voertuigen kunnen erg duur zijn. Is het niet slimmer om mensen met een beperking een ruim eigen vervoerbudget te geven; dan zijn ze minder afhankelijk van bijvoorbeeld mensen die ze in de trein moeten helpen.

"Je hebt natuurlijk al Valys, een landelijk vervoersysteem, een combinatie van trein en taxi. Het UWV geeft ook vervoerbudget. Maar we moeten er voor zorgen dat het openbaar vervoer voor iedereen toegankelijk is. Het klinkt raar, maar het openbaar vervoer is flexibeler dan een taxi. Die moet je lang van te voren boeken en rijdt niet overal. Bovendien vergroot toegankelijk openbaar vervoer de zelfstandigheid van mensen met een beperking."

Je hebt zelf een aangepaste auto. Is dat niet duur?

"Ik heb een bruikleenauto van het UWV. Dat is goedkoper dan taxi's. Ik kan zo met mijn rolstoel de auto in en wegrijden. In mijn vorige baan heb ik zelf mijn auto laten aanpassen. Daar zijn dan vergoedingen voor. Er zijn veel mensen met een beperking die prima zelf kunnen rijden, met wat aanpassingen in de auto."

En hoe zit het met toegankelijke woningen?

"Er is sowieso al een tekort aan nieuwbouwwoningen, en er is geen nationaal quotum voor woningen die geschikt zijn voor mensen met een beperking. Dat wordt allemaal aan de gemeenten overgelaten, dus dan wordt het hap-snapbeleid. Dat is een van mijn ergernissen. Alle gemeenten moeten een inclusiviteitsagenda hebben waarin dit soort zaken is geregeld, maar pas vijftig gemeenten hebben die agenda opgesteld. En er is geen sanctie als je niets doet. Een boete zou helpen."

Wonen, werken, vrije tijd, op al die terreinen is nog veel werk te doen."

Toch opmerkelijk, met zo'n grote groep mensen die het betreft. Twee miljoen.

"Mensen met een handicap worden te veel als een risico gezien. Maar het gaat om mensen met veel talent die doorgaans prima maatschappelijk kunnen functioneren. Ik ben betrokken bij de stichting Studeren op Maat. Die helpt jongeren met een beperking met studeren. Die doen juridische of financiële opleidingen en komen in goede banen terecht. Mensen met een lichte verstandelijke beperking kunnen ook werken. Daar zijn talrijke goede voorbeelden van, overigens eerder bij bedrijven dan bij de overheid. Hier in Hardenberg, een stomerij die mensen met een verstandelijke handicap in dienst heeft. Dat is geen kwestie van liefdadigheid, maar van maatschappelijk verantwoord ondernemen."

NIET ELKE PERSOON MET EEN BEPERKING HEEFT EEN LAGERE LEVENSVORWACHTING

"Maar al die goede voorbeelden worden veel te weinig getoond. Ik ben ervan overtuigd dat dat enorm zou helpen. Dus daar maak ik me sterk voor."

Een handicap wordt in veel gevallen als een financieel risico gezien. Hoe moeilijk is het voor mensen met een beperking om zich te verzekeren?

"Voor de basiszorgverzekering geldt een acceptatieplicht, maar die is er niet voor aanvullende verzekeringen, terwijl je daar vaak wel behoefte aan hebt. Ik heb zelf een kwetsbaar gebit, dus ik heb hoge tandartskosten. Gelukkig ben ik ooit geaccepteerd, maar dat lukt niet altijd. Er zijn fiscale tegemoetkomingen en aftrekposten, maar ik denk dat iemand met een beperking altijd hogere kosten zal hebben."

Hoe zit het met levensverzekeringen?

"Niet elke persoon met een beperking heeft een lagere levensverwachting. Maar het is voor vrijwel iedereen met een beperking lastig of duur om een overlijdensrisicoverzekering af te sluiten. Ik ben zelf bezig met de koop van een huis. Tot voor kort werd je dan aangeraden om 10% van het hypotheekbedrag zelf mee te nemen, anders werd de premie van de overlijdensrisicoverzekering heel hoog. Dat is nu verbeterd, maar verzekeren blijft een lastig verhaal."

"Aan de andere kant moet je ook als je een veel lagere levensverwachting hebt, zoals bijvoorbeeld mensen met een erfelijke spierziekte, gewoon pensioen opbouwen. Die mensen halen hun pensioendatum niet eens. Het zou mooi zijn als daar een uitzonderingsclausule voor is. Misschien dat die er bij sommige fondsen is; in ieder geval niet bij het fonds waar ik zat toen ik voor het salarisadministratiekantoor werkte." ■